

Libris

GHEORGHE LEAHU

Respect pentru oameni și cărți

ACUARELA DE ARHITECTURĂ

EDITURA VREMEA

CUPRINS

PREFAȚĂ.....	7
1. ACUARELA, O VECHE ÎNDELETNICIRE ARTISTICĂ.....	8
2. CUM AM DEVENIT ARHITECT ȘI ACUARELIST.....	10
3. EXPOZIȚII DE ACUARELĂ PRIN ȚARĂ.....	15
4. EXPOZIȚII ȘI CONFERINȚE PESTE HOTARE.....	18
5. IMPRESII EXTRASE DIN CĂRȚILE DE IMPRESII.....	24
6. ÎNTÂMPLĂRI DEOSEBITE.....	25
7. USTENSILELE ACUARELISTULUI.....	31
8. UN BILANȚ ULUITOR: AM DESENAT 800 DE ACUARELE.....	33
9. SECVENȚE FINALE.....	43
LISTA ILUSTRĂȚIILOR.....	46
REPRODUCEREA A 100 DE ACUARELE SELECTATE.....	48

1. ACUARELA, O VECHE ÎNDELETNICIRE ARTISTICĂ

Acuarela este o varietate de pictură cu apă, bazată pe o tehnică răspândită universal, mult înainte de apariția picturii în ulei.

Suportul său este hârtia și aplicarea se face cu pensula.

În Quattrocento (secolul XIV), acuarela, având ca subiecte peisaje, portrete, studii de plante, de îmbrăcăminte și de călătorii, ajunge să fie realizată de marii creatori ai timpului ca:

Leonardo Da Vinci (1452-1519)

Albert Dürer (1471-1528)

Lucas Cranach cel Bătrân (1472-1553)

Hans Holbein cel Tânăr (1497-1543)

În secolul XVII, REMBRANDT (1606-1669) adoptă și el tehnica acuarelei la numeroase schițe și subiecte abordate.

În secolele XIX-XX, marii artiști ai lumii, creatori ai curentelor realismului, impresionismului, expresionismului și suprarealismului, lasă în tezaurul artistic mondial sute de acuarele remarcabile, semnate: Delacroix, Daumier, Manet, Gauguin, Cézanne, Van Gogh și Pablo Picasso.

Adoptarea tehnicii acuarelei, după atât de variatele exemple venite din țările occidentale, dar și din îndepărtata Japonie, s-a manifestat și în țara noastră. Nu citez decât câțiva creatori de acuarelă și desen, înregistrați în activitatea artistică a Bucureștiului din

- *Bucureștiul la 1869*, acuarelă de Preziosi
- *Mănăstirea Radu Vodă și Biserica Bucur la 1860*, desen de Carol Pop de Szathmary
- *Biserica Sf. Gheorghe Nou*, desen de Raffet
- *Bucureștiul văzut din Turnul Colței*, acuarelă de Preziosi (1868)
- *Focul cel Mare de la 1847*, acuarelă de Mustacoff.

După această înșirare foarte sumară de acuareliști, încerc și eu, arhitectul octogenar Gheorghe Leahu, contemporan cu dumneavoastră, viitorii mei cititori, să povestesc când și ce m-a determinat să descopăr acuarelele ca o sursă de evadare de sub insuportabila perioadă din ultimii mei ani de activitate ca arhitect, înainte de pensionare.

Consemnarea grafică a imaginilor de localități și ulițe, case și monumente se făcea în secolele XVII-XIX prin desene, gravuri, acuarele și picturi.

Inventarea aparatului de fotografiat alb-negru, și apoi color, a generat, pe tot globul, o explozie de posibilități de fixare pe filme sau pelicule a tot ceea ce ne înconjoară în viață și în natură.

Recentele perfecționări uluitoare, digitale, mondiale ale aparatului fotografice, de filmare și răspândirea milioane de telefoane mobile personale prind ca într-o arhivă uriașă actuala noastră existență.

Întâlnim azi pretutindeni și copii și adolescenți

mărturiile justiției, cu fotografiile amatorilor dotați cu mobile, aflați întâmplător prin preajmă.

În contrast cu această tehnologie tot mai sofisticată: ACTIVITATEA MEA DE ACUARELIST, AȘEZAT PE SCAUNUL PLIANT, CU BLOCUL DE DESEN REZEMAT PE GENUNCHI, A RĂMAS LA SCARA UMANĂ A VECHILOR MEȘTEȘUGARI, DEPENDENTĂ DE ACUITATEA MEA VIZUALĂ, DE UȘURINȚA PRIN CARE MÂNUIESC CREIOANELE, PENSULELE ȘI CULORILE, AVÂND CA SUPORT PERMANENT DE SELECȚIE A SUBIECTELOR PROFESIA MEA DE ARHITECT.

Fotografiile și filmările se fac azi cu o viteză uluitoare și nu pot fi memorate instantaneu de artistul realizator, ele sunt depozitate după traseul fotografic parcurs în arhiva sa personală de pelicule, filme și imagini disparate.

PRIN CONTRAST, FIECARE ACUARELĂ DUREAZĂ PÂNĂ LA 2-4 ORE ȘI TE ATAȘEZI TEMELNIC DE EA.

În permanență, uneori ore întregi, întorci privirea alternativ de la subiect la coala de hârtie, descoperi atent toate volumele, proporțiile, umbrele, culorile și anturajul încercând, AȘA CUM AM ÎNCERCAT ȘI EU, CAACUARELIST-ARHITECT, SĂ CREEZ VERITABILE DOCUMENTE.

În timpul lucrului, se instituie o asemenea fuziune, o cunoaștere a fiecărei lucrări, încât îmi amintesc și după ce au trecut mulți ani toate detaliile modului cum mi-am ales, am schițat și apoi am definitivat fiecare acuarelă.

De prin 1978-1979, când am descoperit că prin acuarele mă pot detașa de atmosfera dură, cazonă, transmisă nouă, arhitecților angajați în marele Institut „Proiect București”, am trecut uneori de la munca silită la bucuria de a-mi alege singur subiectele acuarelelor.

După ce au mai trecut doi ani de la „Revoluție”, în 1991, m-am pensionat, iar pasiunea de acuarelist și de scriitor de albume și cărți de arhitectură s-a dezvoltat nestăvilită.

2. CUM AM DEVENIT ARHITECT ȘI ACUARELIST

M-am născut pe 10 MAI 1932 (de Ziua Regelui), în Moldova de peste Prut, în capitala Basarabiei – Chișinău.

Intraserăm în primii ani ai celui de al Doilea Război Mondial, în care părinții mei, oameni foarte înstăriți, au pierdut toată averea. Din ordinul lui Stalin, am fost obligați să părăsim Basarabia în 24 de ore și, ca refugiați, am fost găzduiți vremelnic, în iarna lui 1940, în apartamentul din București, din Piața Lahovary nr. 1A, al fratelui mezin al tatălui meu, inginerul Xenofon Leahu – „unchiul Xeno”, cum îi spuneam noi. El avea un fiu, vărul meu Alexandru – Sandi Leahu, abonat la revista „Universul copiilor”, a celebrului redactor-șef „moș Nae” – Nicolae Batzaria.

Era iarna lui 1940, aveam 8 ani și am văzut un anunț în „Universul copiilor”, care organiza în pragul Crăciunului un concurs pentru copiii talentați. Am pornit și eu spre redacția ziarului „Universul copiilor” din strada Brezoianu și am intrat în palatul „Universul”, împreună cu alți 30 de elevi bucureșteni de vârsta mea.

Moș Nae a anunțat subiectul: „Să desenați în tuș un bătrân îmbrăcat cu cojoc și căciulă, care frige la o lumânare un cârnat înfipt într-o furculiță”.

Am câștigat premiul I și desenul meu a fost reproduș în mii de exemplare în revistă.

Acest succes a declanșat un consiliu de familie în care părinții, și mai ales unchiul Xeno, au sugerat că fiind premiat la învățătură și talentat la desen. NU

Desenul premiat și publicat în „Universul Copiilor” din iarna 1940-1941

Când Regele Mihai I a întors războiul spre frontul antihitlerist, tatăl meu, Theodor Leahu, care avea gradul de căpitan de rezervă, este concentrat și pleacă în 1944 pe frontul din Ungaria și Cehoslovacia, în calitate de comandant de batalion.

Departat de țară, în Cehoslovacia, un bombardament al aviației germane lovește din plin batalionul românesc, iar tata, rănit foarte grav, este trimis pe targă în țară și este internat pentru mult timp în Spi-

Ca să fim aproape de patul de suferință al tatălui, mama și noi, copiii, sora mea Mia – Ludmila, și eu, Gheorghe Leahu, ne stabilim într-o cameră închiriată pe strada Galațului din Făgăraș.

Urmez și absolv, în 1951, Liceul „Radu Negru”, azi Colegiul Național „Radu Negru”.

Am avut de la naștere o „origine nesănătoasă”, cum erau considerate de serviciile de cadre comuniste persoanele care proveneau din familii de capitaliști, de moșieri sau de oameni politici burghezi.

Eram nepotul lui Pantelimon Halippa, marele patriot realizator al UNIRII BASARABIEI CU ROMÂNIA de la 1 decembrie 1918.

Bunica mea maternă, Xenia Halippa, era sora lui Pan Halippa.

Bunicii mei paterni, țărani răzeși din județul Orhei, Gheorghe și Olimpiada Leahu, au fost deportați și uciși în 1940 în Siberia (țăranii răzeși erau cei mai destoinici oameni ai satului, chiaburi cum îi numeau comuniștii), iar tatăl meu, Theodor Leahu, a fost mare proprietar și om de afaceri în Chișinău. El nu a fost niciodată implicat în politică și era foarte devotat credincios ortodox.

Faptul că, având gradul de căpitan de rezervă, tata a participat ca luptător pe frontul antihitlerist (și nu pe cel antisovietic), că a fost grav rănit în Cehoslovacia, că a fost adus pe targă în țară și internat șapte luni în Spitalul Militar nr. 245 din Făgăraș, CĂ A FOST DECLARAT VETERAN AL RĂZBOIULUI ANTIHITLERIST NE-A SALVAT TOATĂ FAMILIA.

Și mama și noi, copiii elevi, apoi studenți, apoi ambii arhitecți, am fost încadrați în muncă fără probleme de dosar, numai datorită consemnării oficiale a tatei ca VETERAN AL RĂZBOIULUI ANTIHITLERIST.

Subsemnatul am fost promovat permanent, în activitatea de arhitect, numai pe criteriile profesionale și

Prin 1949, la 17 ani, realizez într-o excursie făcută cu liceul PRIMELE MELE TREI ACUARELE CU SUBIECTE DE ARHITECTURĂ DIN SIBIU, BRAȘOV ȘI GOVORA.

După ce încă de la 8 ani, din iarna lui 1940, am fost premiat la „Universul copiilor” cu desenul meu, iar părinții și unchiul Xeno au hotărât să mă fac arhitect, mi-am îndreptat toată energia școlară cu precădere către materiile de examen de la Arhitectură: matematică, fizică, română și desen.

Eram atât de temeinic pregătit la desen și la celelalte probe că n-am urmat cursurile de pregătire or-

Libris.RO

Respect pentru oameni si carti

